

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 42 (7)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Aprila 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7814

**Actiengesellschaft C. P. Goerz, Optische Anstalt — Actiova
společnost' K. P. Goerz, optický ústav, Bratislava, Č. S. R.**

Binokularni dvostruki dalekozor s uređajem za povremeno skupno promatranje.

Prijava od 20. decembra 1929.

Važi od 1. jula 1930.

Prijava imade svrhu da omogući povremeno skupno promatranje događaja, vidljivih u vidnom polju jednog binokularnog dvostrukog dalekozora, po jednom drugom posmatraču.

Ta se svrha postizava time, što kao kutni dalekozor uređeni dvostruki dalekozor u svakoj polovici imade najmanje dvije prizme, od kojih je prema prijavi prizma, bliza zasjeni slikovnog polja jedne polovice dalekozora, ili jedna pred njom smještena prizma u oklopinu dalekozora tako zamahljivo ili pomicavo smještena, da uslijed tog premještanja prizmi snopovi zraka, koji stvaraju sliku, bivaju tako otklonjeni, da oni stvaraju realnu sliku u zasjeni vidnog polja jednog trećeg, t. j. okulara za supromatranje.

Predmet prijave u nacrtu je šematski prikazan u tri primjerična oblika izvedbe te pokazuje Sl. 1 jedan oblik izvedbe sa jednostavnim ulaznim reflektorima i glavnim okularima blizim krovno-bridnim pentaprizmama u nacrtu, Sl. 2 isto u presjeku po crti A—B u sl. 1, Sl. 3 jedan oblik izvedbe sa krovno-bridnim ulaznim reflektorima i glavnim okulima blizim jednostavnim pentaprizmama, Sl. 4 isto u tlocrtu, Sl. 5 jedan oblik izvedbe sa zamahljivom odn. pomicavom napred smještom prizmom.

U sl. 1 je ispod jednostavnog ulaznog reflektora 1 u svakoj od obih polovica dalekozora smješten po jedan objektiv 2 i ispod ovoga po jedna krovno-bridna priz-

ma 3, 3' (Sl. 2), kroz koje osne zrake bivaju pravokutno otklonjene.

U lijevoj polovini dalekozora nalazeća se prizma 3' razmahljivo je smještena u oklopinu dalekozora 4 pomoću obih, na metalnom okovu prizme pričvršćenih koksialnih štitnih čepova 5—5', čija osovinu prolazi kroz presjecište upadajuće i izlazeće osne zrake. Ako ta razmahljiva prizma imade isti položaj kao čvrsta prizma 3, koja se nalazi u desnoj polovici dvostrukog dalekozora (u sl. 1 puno izvučeno), to se cilj obrazuje u obim zasjenama slikovnog polja 7, 7' i binokularno se vidi u glavnim okularima 8, 8'. Treba li pako, da cilj istodobno suposmatra jedan drugi posmatrač, to valja u lijevoj polovici dvostrukog dalekozora nalazeću se razmahljivu prizmu okrenuti u punktirani položaj (sl. 1) pomoću iskretanja na šlitnom čepu 5' pričvršćenog drškavog koluta 6 za 90°, uslijed čega iz te prizme izlazeći snop zraka biva reflektiran prema suprotnoj strani te u zasjeni slikovnog polja 7" proizvodi realnu sliku, koja se ali prema slikama proizvedenim u 7 odn. 7' obzirom na visinu i stranu ukazuje obratno. Ta slika promatra se sada kroz jedan treći okular, t. j. okular za suposmatranje 8", pri čemu se ista ispravlja pomoću totalno okrećuće se krovno-bridne prizme 9.

Jedan drugi oblik izvedbe izlazi po sl. 3 i 4, ako se kao ulazni reflektori upotrebe obične krovno-bridne prizme 1a, dok su

ispred zasjena slikovnog polja 7, 7' smještene obične pentaprizme 3a odn. 3a', od kojih je ona u lijevoj polovici dvostrukog dalekozora nalazeća se prizma pomoću spram osovine objektivna koaksialnog čepa 5a u oklopinu dalekozora 4 iskretljivo smještena. Pomoću na čepu 5a pričvršćenog drškova koluta 6 može se prizma 3a' u ravnini, položenoj kroz osovine okulara, iskrenuti za punih 180° (iz puno nacrtanog u točkasto nacrtani položaj), uslijed čega snopovi zraka, koji proizvode sliku, bivaju protivno upravljeni te oni isto tako, kao kod prijašnjeg oblika izvedbe, nakon prolaza kroz krovno-bridnu prizmu 9 stižu u suposmatračni okular 8".

Jasno je bez daljnjega, da se kod oblika izvedbe po sl. 1 i 2 prizme 1 mogu izmijeniti sa prizmama 3 odn. 3', isto tako kao kod oblika izvedbe po sl. 3 i 4 prizme 1a sa 3a odn. 3a'.

Kod u sl. 5 prikazanog oblika izvedbe su obje, zasjenama slikovnog polja 7, 7' blize prizme 3, 3' čvrsto ugrađene. nu ispred jedne prizme nalazi se jedna napred postavljena prizma 10, koja je oko u njezinom okovu pričvršćene osovine 11 tako razmahljivo smještena u oklopinu dalekozora 4, da se ona iskretanjem jednog na osovinu 11 pričvršćenog drškova koluta iz snopa svjetlenih zraka daje zamahnuli u crtkani položaj 10a, tako, da zrake svje-

tla već prema položaju te napred postavljene prizme stižu ili u glavni posmatračni okular 8' ili u suposmatračni okular 8". Isti učinak postizava se također, ako je napred postavljena prizma pomoću jedne u oklopinu dalekozora predviđene kliznice 12 okomito spram osne zrake pomicavo smještena, tako, da ona kod binokularnog promatranja cilja dolazi u crtkasti položaj 10b.

Patentni zahtevi:

1. Kao kutni dalekozor izrađeni binokularni dvostruki dalekozor s uređajem za povremeno supromatranje, naznačen lime, što je u jednoj polovici dvostrukog dalekozora jedna prizma (3' ooonosno 10) tako izmjestivo smještena, da pomoću odgovarajućeg izmještanja te prizme snopovi zraka, koji proizvode sliku, kod binokularnog promatranja cilja stižu u glavni okular (8') ove polovice dalekozora, a kod supromatora stižu u jedan treći, t. j. u okular za supromatranje (8").

2. Dvostruki dalekozor po zahtjevu 1, naznačen lime, što se ispred u jednoj polovici dalekozora smještene i zasjeni slikovnog polja glavnog okulara blize prizme (3') na po sebi poznati način daje smjestiti jedna u oklopinu dalekozora izmjestivo smještena prizma (10), u kojem slučaju bivaju zrake reflektirane u okular za supromatranje.

Fig. 1

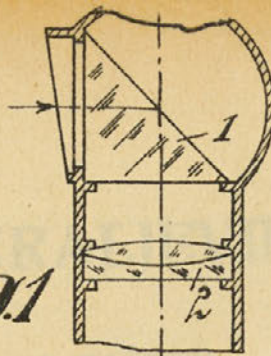

Fig. 5

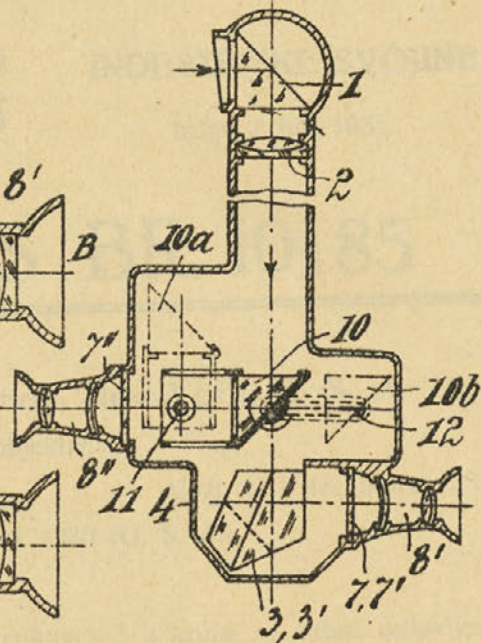

Fig. 2

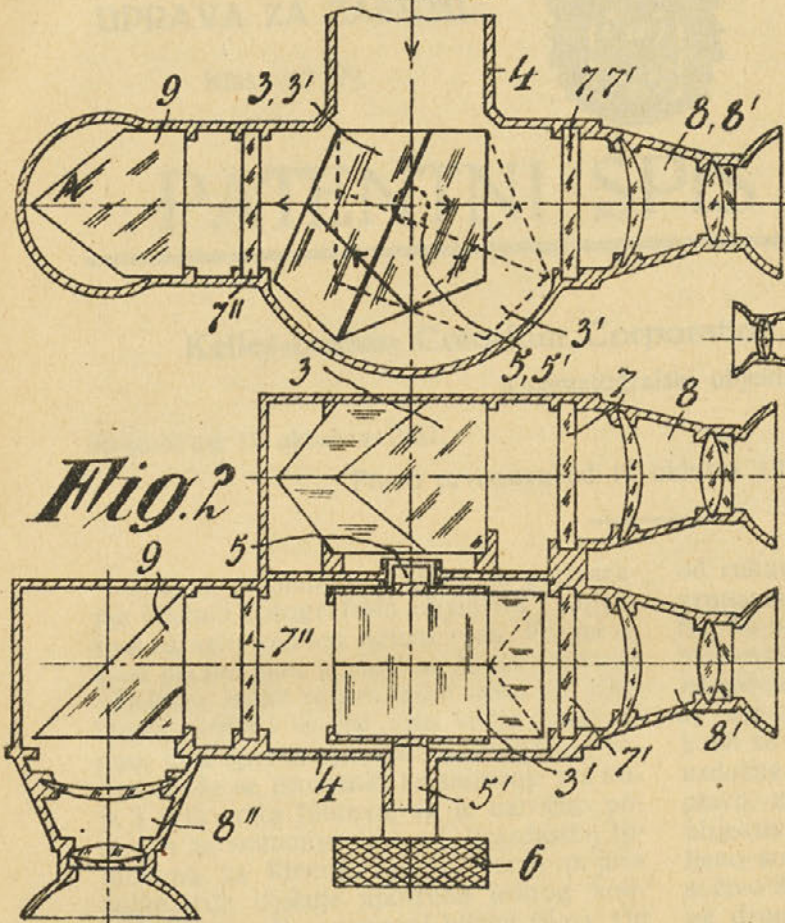

Fig. 3

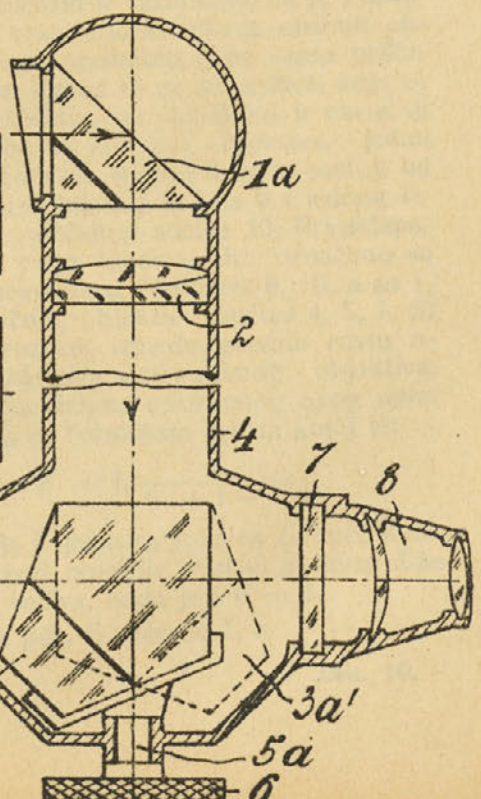

Fig. 4

